

1. Raziskovalna organizacija:

Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta

2. Ime in priimek mentorja:

Prof. dr. Janez Prašnikar

3. Področje znanosti iz šifranta ARRS:

5.02

4. Kontaktni e-naslov mentorja:

janez.prasnikar@ef.uni-lj.si

5. Kratak opis programa usposabljanja:

Usposabljanje mladega raziskovalca bo izvedeno v sklopu doktorskega študija programa Ekonomija (bolonjska 3. stopnja) na Ekonomski fakulteti UL. Del le tega bo izveden tudi na Trinity College-u v Dublinu. Značilnost delovanja bo povezanost z raziskovalno dejavnostjo Raziskovalnega centra Ekonomske fakultete ter sodelovanje z raziskovalci Inštituta za jugovzhodno Evropo ter EIPF.

Tema raziskovanja bo zajemala pred-krizno obdobje v Sloveniji, ki je bilo zaznamovano s sprostitvijo dostopa bank in ostalih ekonomskih subjektov do tujih sredstev posojilodajalskih skladov. Slovensko gospodarstvo je v obdobju 2004-2008 svojo zadolženost v precejšni meri bistveno povečalo. Podjetja z različnimi lastniškimi strukturami so se zadolževala z različno intenzivnostjo ter investirala v različne aktivnosti. Tako lahko na grobo ločimo podjetja s "stabilno" lastniško strukturo, ki so se v času pred krizo zadolžila manj, svoje investicije pa v večini namenila osnovnim dejavnostim podjetja, ter na podjetja z "nestabilno" lastniško strukturo, katera so svoj dolg v času ekspanzije gospodarstva povečala tudi na račun naložb v ne-osnovne dejavnosti podjetja (koncentracija lastništva ali prevzemi podjetij, naložbe v nakup zemljišč...).

Pojav svetovne krize pa je slovenskemu gospodarstvu prizadel precejšen udarec, saj je privedel do kreditnega krča tako na veleprodajnem kot na maloprodajnem kreditnem trgu. Več dejavnikov, ki so sledili, so trajanje tega krča še podaljšali. Podjetja so tako utrpela močan negativen vpliv na njihovo produktivnost. Slednja bo ena izmed glavnih področij našega raziskovanja. Nihanje v produktivnosti se je namreč razlikovalo med podjetji s "stabilno" lastniško strukturo, kjer je moč pričakovati manjši padeč produktivnosti, ter med podjetji z "nestabilno" lastniško strukturo, pri katerih pričakujemo večji padeč produktivnosti. Proučevali bomo tehnično in alokacijsko učinkovitost in pri tem uporabili stohastične modele ocenjevanja. Rezultati raziskave bodo pomagali odgovoriti na nekatera ključna vprašanja našega slovenskega razvoja. Prav tako bodo omogočili kvalificirano razpravo o tem, kaj storiti. Nenazadnje pa bodo pomembni tudi v svetovnem okviru, saj je Slovenija ilustrativen primer nastanka finančne krize in njenega dolgotrajnega delovanja. Zato bo mogoče temeljito proučiti mehanizme, ki pripeljejo do finančne krize in njenega podaljšane delovanja.

Da bi preučili razlike v produktivnosti podjetij z različnimi lastniškimi strukturami, bomo najprej ustvarili baza, ki bo za vsako leto med obdobjem 2006-2014 prikazovala prvih deset največjih lastnikov vseh slovenskih podjetij, ki imajo na svoji aktivi najmanj dva milijona sredstev. Teh podjetij je približno 5000. To bo trenutno najbolj popolna baza slovenskih podjetij, iz katere bo mogoče poleg prikazane tematike proučevati še druga raziskovana vprašanja.